

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudců Mgr. Petra Sedláka, Ph.D. a JUDr. Václava Štencla, MA v právní věci

žalobce: **Obaly Morava, a.s., IČ 25252968**
sídlem tř. Tomáše Bati 1700, 765 02 Otrokovice
zastoupen advokátkou Mgr. Markétou Vojtáškovou,
sídlem Kvítková 124, 760 01 Zlín

proti
žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**
odbor územního plánování a stavebního řádu
sídlem Tomáše Bati 21, 761 90 Zlín

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11.5.2017, č.j. KUZZL 32203/2017, sp.zn. KUSP 18890/2017 ÚP-Mor

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Městský úřad Otrokovice, odbor stavební úřad (dále jen „stavební úřad“) rozhodnutím ze dne 2. 2. 2017, č. j. SÚ/376/2017/TKA (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), žalobci nařídil odstranění stavby „Přístavba administrativní budovy č.p. 1700, areál TOMA, a.s., Otrokovice“ na pozemcích parc. č. 458/89 a parc. č. st. 2833 v k.ú. Otrokovice. Proti prvostupňovému rozhodnutí podal žalobce odvolání, na základě kterého žalovaný svým rozhodnutím ze dne 11. 5. 2017, č. j. KUZL 32203/2017, sp. zn. KUSP 18890/2017 ÚP-Mor (dále jen „napadené rozhodnutí“), podle § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) prvostupňové rozhodnutí částečně změnil (zejména v označení aplikovaného zákona a popisku zakreslení odstraňované stavby do fotografie) a ve zbytku odvolání podle § 90 odst. 5 správního řádu zamítl.

II. Obsah žaloby

2. Žalobce se domáhá zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Namítá, že stavební úřad nevydal před nařízením kontrolní prohlídky po zániku právního předchůdce žalobce – společnosti Reality Morava, a. s. – rozhodnutí o procesním nástupci. Ke dni nařízení kontrolní prohlídky nebyl osobou, jenž by byla povinna součinností stavebnímu úřadu. Žalovaný nesprávně posoudil otázku vlastnictví žalobce k předmětným pozemkům ke dni nařízení kontrolní prohlídky. Zákon č. 125/2008 Sb. na právní posouzení vlastnictví k nemovitostem nedopadá. Navíc se žalovaný nevypořádal s tím, že společnosti zveřejnily projekt přeměny a co tento projekt obsahoval. Bylo na místě aplikovat ustanovení občanského zákoníku a zjistit stav evidence v katastru nemovitostí. Pokud existovaly pochybnosti ohledně otázky vlastnictví pozemků, bylo nezákonné nařídít kontrolní prohlídku a dožadovat se součinnosti. Předmětné výzvy jsou nicotnými úkony. Správní řád sice otázku procesního nástupnictví výslovně neupravuje, avšak lze daný postup dovodit z hlediska zásad správního řízení a výkladu zákona v souladu s ústavními principy spravedlivého procesu. Vydání rozhodnutí o procesním nástupnictví bylo zvláště nezbytné, když otázka vlastnictví staveb byla ke dni provedení fúze sporná. Tato vada nemohla být zhojena tím, že se následně žalobce stal vlastníkem předmětné stavby. Žalobce dále namítá neurčitost a nevykonatelnost výroku prvostupňového rozhodnutí z důvodu, že v jihovýchodní části průmyslového areálu TOMA Otrokovice se nachází vícero budov, které mají 3 NP a jsou oplášťeny sendvičovými panely. Navíc přístavba tvoří se stávající budovou pohledově jeden celek. Dispozice přístavby a stávající stavby jsou totožné a je také totožné napojení na vodu, elektrickou a tepelnou energii z budovy 63a. Navíc na pozemku parc. č. st. 2833 stojí průmyslový objekt č.p. 1700, a to tak, že její obvod je současně hranicí pozemku. Vzhledem k tomu nemůže být odstraňovaná přístavba umístěna i na tomto pozemku. Tato nesprávnost ve spojení s neurčitostí může vést k tomu, že bude po žalobci vymáhán výkon rozhodnutí ve větším než zákonném rozsahu.

III. Vyjádření žalovaného

3. Žalovaný ve svém vyjádření uvádí, že řízení bylo v každé jeho fázi vedeno s vlastníkem stavby. Žalobce, případně jeho právní nástupce měl možnost po celou dobu řízení

uplatňovat svá procesní práva. Námitku nedostatečného vymezení odstraňované stavby žalobce proti odvolání rozšířil zavádějícími tvrzeními, která nemají oporu ve spisech. Žalobce si plete popis stavby se specifikací umístění. Zastavěné pozemek parc. č. st. 2833 byl vymezen jako místo nepovolené stavby proto, že přístavba na stavbu přímo navazuje. Odstraňovaná stavba je dostatečně specifikována. Žalovaný proto navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Posouzení věci krajským soudem

4. Krajský soud v Brně na základě včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2, věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů; dále jen „s. ř. s.“), jakož i řízení předcházející jeho vydání. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Ve věci rozhodl bez nařízení jednání za splnění zákonných podmínek (§ 51 odst. 1 s. ř. s.).
5. Po přezkoumání žalobou napadeného rozhodnutí dospěl soud k závěru, že žaloba **není důvodná**.
6. Nejprve se soud zabýval námitkou, že žalovaný nesprávně posoudil otázku vlastnictví žalobce k předmětným pozemkům ke dni nařízení kontrolní prohlídky. Stavební úřad žalobce považoval za vlastníka předmětné stavby již na základě nastoupení právních účinků přeměny, kdy se stal žalobce právním nástupcem společnosti Reality Morava a. s. Podle žalobce se ovšem stal vlastníkem stavby až zápisem do katastru nemovitostí.
7. Podle § 1105 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, převede-li se vlastnické právo k nemovité věci zapsané ve veřejném seznamu, nabývá se věc do vlastnictví zápisem do takového seznamu.
8. Podle § 59 zákona č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přeměnách“) právní účinky přeměny nastávají dnem zápisu přeměny do obchodního rejstříku, nestanoví-li tento zákon něco jiného.
9. Podle § 61 zákona o přeměnách fúzí sloučením dochází k zániku společnosti nebo družstva nebo více společností nebo družstev a přechodu jmění zanikající společnosti nebo družstva na nástupnickou společnost nebo družstvo; nástupnická společnost nebo družstvo vstupuje do právního postavení zanikající společnosti nebo družstva, nestanoví-li zvláštní zákon něco jiného.
10. V posuzované věci došlo k tomu, že se žalobce sloučil fúzí se zanikajícími společnostmi Reality Morava a.s. a ŘEHOŘÍK Group, a.s. a přešlo na něj veškeré jmění společností Reality Morava a.s. a ŘEHOŘÍK Group, a.s. Tato přeměna byla do obchodního rejstříku zapsána dne 28. 3. 2014. Tuto skutečnost zjistil stavební úřad právě z obchodního rejstříku a krajský soud v obchodním rejstříku ověřil pravdivost tohoto zjištění. Uvedené skutečnosti jsou ostatně mezi účastníky nesporné.
11. Podle názoru soudu se nabytí vlastnického práva k předmětné stavbě v důsledku fúze sloučením žalobce mimo jiné se společností Reality Morava a. s. řídí zákonem o přeměnách a nikoliv § 1105 občanského zákoníku. Toto ustanovení je zařazeno do pododdílu s označením „Převod vlastnického práva“ (v rámci oddílu označeného „Nabytí

vlastnického práva“), přičemž již systematickým výkladem je nutno dospět k závěru, že se jedná o pravidla platná pouze pro jeden z řady zákonných titulů pro nabytí vlastnického práva. To potvrzuje i text daného ustanovení, které hovoří o nabytí vlastnického práva na základě jeho převodu – tedy právního jednání původního a nového vlastníka. Přeměnu obchodní společnosti přitom nelze považovat za převod vlastnictví. Nejde totiž o sukcesi singulární (převedení konkrétně určených práv či povinností), nýbrž univerzální (nastoupení do všech práv a povinností zanikajícího subjektu). Přechází-li v rámci univerzální sukcese mimo jiné také vlastnické právo k nemovité věci, neřídí se tato situace, stejně jako v případě dědění, ustanovením § 1105 občanského zákoníku, a to už proto, že se nejedná o převod vlastnického práva, nýbrž o jeho přechod.

12. Pro případ přechodu vlastnického práva z titulu přeměny obchodní společnosti je rozhodná speciální právní úprava upravující účinky přeměny. Touto právní úpravou jsou zejména § 59 a 61 zákona o přeměnách. Podle těchto ustanovení přitom platí, že v případě fúze sloučením nástupnická společnost vstupuje do právního postavení zanikajících společností, přičemž účinky přeměny nastávají dnem zápisu přeměny do obchodního rejstříku. Jelikož neexistuje žádné speciální ustanovení, které by regulovalo okamžik nabytí vlastnického práva v případě nemovitých věcí, platí i pro tento případ uvedená obecná pravidla. Absence speciální úpravy je přitom logická, neboť pokud by zákonodárce přijal podobnou úpravu, jaká je obsažena v § 1105 občanského zákoníku, vytvořil by tím určité období právního vakuu v době od zániku původního vlastníka do zápisu vlastnictví k nemovitosti ve prospěch nástupnické společnosti. V tomto období by vlastníkem nemovité věci nebyl nikdo, což je nejen nežádoucí například s ohledem na skutečnost, že s vlastnictvím jsou spojeny také povinnosti, které by neměl kdo vykonávat, ale také v rozporu s povahou právního nástupnictví. Jen stěží lze hovořit o nástupnictví (tj. derivativním nabytí vlastnického práva), jestliže je nabývána věc, která se v mezidobí stala věcí ničí – nabytí vlastnictví k věci ničí je přitom nabytím originárním.
13. Nelze přisvědčit ani námitce, že měl stavební úřad zkoumat obsah projektu přeměny. Pro stavební úřad bylo rozhodující, že společnost Reality Morava a. s. zanikla a že jejím jediným právním nástupcem je žalobce. V takovém případě veškerá práva a povinnosti přešla na žalobce ze zákona, bez ohledu na to, zda s nimi projekt přeměny explicitně počítá. Informace o tom, že nastaly právní účinky přeměny (získaná z obchodního rejstříku) a že zanikající obchodní společnost byla vlastníkem předmětné stavby (získaná z katastru nemovitostí), byly tedy zcela dostačujícím podkladem pro učinění závěru o tom, že se žalobce stal právním (a tudíž také procesním) nástupcem společnosti Reality Morava a. s.
14. Lze shrnout, že stavební úřad otázku vlastnictví předmětné stavby ke dni kontrolní prohlídky posoudil správně. V této části je proto žaloba nedůvodná.
15. Dále žalobce namítá procesní pochybení spočívající v tom, že stavební úřad nevydal rozhodnutí o procesním nástupnictví. Ani tato námitka není důvodná.
16. Okruh účastníků řízení o odstranění stavby zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“) nevymezuje, proto se stanoví podle obecné právní úpravy obsažené v § 27 a 28 správního řádu. Pro posouzení účastenství žalobce v posuzovaném řízení o odstranění stavby je pak rozhodující § 27 odst. 1 písm. b) správního řádu, podle něhož jsou účastníky řízení v řízení z moci úřední dotčené osoby, jimž má rozhodnutí založit, změnit nebo zrušit

právo anebo povinnost nebo prohlásit, že právo nebo povinnost mají anebo nemají. Účastníkem řízení o odstranění stavby je tak osoba, které je ukládána povinnost odstranit stavbu. V případě nařízení odstranění stavby na základě § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona, jako v nyní projednávané věci, je takovou osobou vlastník stavby.

17. Ani stavební zákon, ani správní řád ovšem neobsahují úpravu rozhodování o procesním nástupnictví. Nabízí se pak otázka, zda se jedná o mezeru v zákoně, kterou by bylo potřeba vyplnit pomocí právních principů či analogické aplikace ustanovení jiných právních předpisů. Zdejší soud má za to, že se o mezeru v zákoně nejedná, neboť je-li okruh účastníků řízení stanoven přímo zákonem, jsou zakotvení či nezakotvení právní úpravy rozhodování o procesním nástupnictví dvěma rovnocennými variantami a je čistě na vůli zákonodárce, kterou z variant zvolí. V tomto případě se přitom zákonodárce přiklonil k variantě, že o procesním nástupnictví nemusí být rozhodováno.
18. Rovnocennost obou variant podle názoru soudu plyne z toho, že v případě vymezení okruhu účastníků řízení přímo zákonem by bylo rozhodnutí o procesním nástupnictví logicky pouze rozhodnutím deklaratorním. Je-li například účastníkem řízení vlastník stavby, s převodem či přechodem vlastnictví se automaticky stává účastníkem správního řízení vlastník nový. Deklaratorní rozhodnutí má pak v takové situaci toliko informativní povahu. K informování osoby o tom, že je účastníkem řízení, přitom rozhodně není nutná forma rozhodnutí. Principy předvídatelnosti a právní jistoty účastníků řízení o tom, že s nimi správní orgán jedná jako s účastníky řízení, lze zajistit i sdělením. Ostatně takovou formou je účastníkům řízení oznamováno také zahájení řízení dle § 46 správního řádu a tím i jejich účastenství. Ani v tomto případě zákon nevyžaduje formu rozhodnutí, neboť to pro předvídatelnost postupu správního orgánu a právní jistotu účastníků řízení není potřebné. Ani v právních zásadách či ústavních principech proto soud nenalézá opodstatnění pro to, aby bylo o procesním nástupnictví rozhodováno, nepožaduje-li takový postup zákon. Pro srovnání, ani v případě nástupnictví na straně žalovaného v soudním řízení správním není rozhodováno o procesním nástupnictví (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 4. 2014, č. j. 2 Afs 69/2012-124), a to právě proto, že žalovaný je vymezen přímo zákonem (§ 33 odst. 1 ve spojení s § 69 s. ř. s.).
19. Stavební úřad tedy nepochybil, jestliže nerozhodl o procesním nástupnictví (tj. o tom, že se účastníkem řízení o odstranění stavby namísto předchozího vlastníka stavby Reality Morava a. s. stal žalobce, jakožto nový vlastník této stavby). Žalobce se totiž stal účastníkem řízení ze zákona okamžikem nabytí vlastnictví k odstraňované stavbě. Stavební úřad přitom žalobce již v rámci výzvy k součinnosti ze dne 8. 12. 2014 informoval o tom, že jej považuje za nástupce původního účastníka řízení Reality Morava a. s., a v rozdělovníku jej také označil za účastníka řízení.
20. Z výše uvedených závěrů také plyne, že výzvu k součinnosti nelze v dané věci považovat za nicotnou, neboť byla v souladu se zákonem adresována žalobci, jakožto vlastníku stavby a zároveň účastníku řízení.
21. Žalobce sice v rámci uvedeného žalobního bodu také bez bližší argumentace konstatuje pochybení stavebního úřadu spočívající v nepřerušení řízení na základě podané žádosti o dodatečné stavební povolení, nicméně toto tvrzení je ve zjevném rozporu s obsahem správního spisu. Po dobu vedení řízení o dodatečném povolení stavby bylo totiž řízení přerušeno již na základě usnesení ze dne 19. 3. 2012, č. j. SÚ/11394/2012/TKA. V řízení

pak bylo pokračováno až po skončení řízení o dodatečném povolení stavby na základě oznámení ze dne 20. 10. 2016, č. j. SÚ/45713/2016/TKA.

22. Na závěr žalobce namítá neurčitost a nevykonatelnost výroku prvostupňového rozhodnutí z důvodu, že v jihovýchodní části průmyslového areálu TOMA Otrokovice se nachází vícero budov se stejnými parametry, přístavba tvoří se stávající budovou pohledově jeden celek a navíc nemůže stát na pozemku parc. č. st. 2833 (neboť obvod stávající budovy tvoří hranice tohoto pozemku).
23. Předně nelze souhlasit se žalobcem v tom, že by byla odstraňovaná stavba neurčitě vymezena s ohledem na to, že v jihovýchodní části průmyslového areálu TOMA Otrokovice se nachází vícero budov se stejnými parametry. Žalobce poukazuje sice na konkrétní parametry, z údajů, které skutečně označují umístění stavby, si ovšem vybírá pouze jeden zcela neurčitý, a sice jihovýchodní část průmyslového areálu. Opomíjí přitom, že umístění stavby je ve výroku prvostupňového rozhodnutí vymezeno jednak pozemky (parc. č. 458/89 a parc. č. st. 2833 v k.ú. Otrokovice), jednak údajem o tom, že se jedná o přístavbu stavby, která je jednoznačně identifikována číslem popisným (č. p. 1700), jednak zakreslením odstraňované stavby do ortofotomapy na podkladu katastrální mapy. Tato specifikace umístění stavby je naprosto přesná a zcela vylučuje jakoukoliv zaměnitelnost s jinou stavbou v areálu TOMA, a. s., Otrokovice.
24. Není pravdou ani to, že by nebylo zřejmé, která z částí budovy je odstraňovanou přístavbou. Přístavba sice může tvořit se stávající budovou pohledově jeden celek, jak tvrdí žalobce, nicméně součástí výroku prvostupňového rozhodnutí (ve znění napadeného rozhodnutí) je také zakreslení odstraňované přístavby k administrativní budově č. p. 1700 do fotografie. Toto zakreslení nevzbuzuje žádné pochybnosti o tom, která část tvoří přístavbu, jejíž odstranění je požadováno. Ve spojení s celkovou specifikací přístavby je naprosto vyloučeno, že by mohl být po žalobci vymáhán výkon rozhodnutí ve větším rozsahu, než je zákonný.
25. Nakonec nelze přisvědčit ani tvrzení žalobce, že odstraňovaná přístavba nemůže stát na pozemku parc. č. st. 2833, neboť obvod stávající budovy tvoří hranice tohoto pozemku. Krajský soud považuje za správné, je-li jako pozemek, na němž je umístěna nepovolená přístavba, označen mimo jiné také pozemek, jehož hranici tvoří zeď původní stavby, k níž byla přístavěna předmětná přístavba. Jelikož je přístavba stavebně spojena se stavbou původní, je nutno za umístění přístavby považovat také místo jejího napojení na stavbu původní, tj. místo „společné“ zdi stavby původní a přístavby. Jelikož žalobce potvrzuje, že tato zeď tvoří hranici pozemku prac. č. st. 2833, je nutno předmětnou přístavbu považovat za umístěnou také na tomto pozemku. Ani uvedení tohoto pozemku jako umístění odstraňované přístavby přitom rozhodně nemůže vést k tomu, že by po žalobci byl vymáhán výkon rozhodnutí ve větším rozsahu, než je zákonný. Jak už soud uvedl, zakreslení odstraňované přístavby k administrativní budově č. p. 1700 do fotografie ve výroku prvostupňového rozhodnutí, spolu s celkovou specifikací přístavby takovou možnost naprosto vylučuje.
26. Námitky neurčitosti a nevykonatelnosti výroku prvostupňového rozhodnutí proto soud shledal nedůvodnými.

V. Shrnutí a náklady řízení

Shodu s prvopisem potvrzuje P. H.

27. Krajský soud na základě shora provedeného posouzení neshledal žalobu důvodnou, a proto ji ve smyslu § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
28. O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 20. března 2019

JUDr. Jaroslava Skoumalová v. r.
předsedkyně senátu